

החברותא

החברותא בטאן פנימי לחברים גליון מס 503 בס"ד ערש"ק פר' תזריע-מצורע (ספרין) כ"ז ניסן תשע"ה

פנינים יקרים לימי הספירה

וספרתם לכם ממחרת השבת וגו' (ויקרא כג, טו) רש"י מסביר שהכוונה ממחרת יום טוב שהוא יום הראשון של חג הפסח. שואלים העולם מדוע נקרא יום א' דפסח בשם שבת ובמיוחד כאשר לשון זה גרם להטעות את הצדוקים לומר שמחרת השבת הכוונה למחרת היום השביעי הנקרא שבת. אפ"ל על פי המובא בספר החנוך (מצוה כא) שזכר יציאת מצרים הוא לנו אות ומופת גמור בחידוש העולם עכ"ל עיי"ש וכן הוא ברמב"ן נמצא שיציאת מצרים גותן חיזוק על ימי בראשית המתחדשת בכל עת. ע"כ תוכן דברי ספרייגיה אור. לפי"ז יובן שמחרת יציאת מצרים שיש בה חיזוק בהכרה כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו לו יאה להתחיל בספירת חמשים היום לקראת קבלת התורה.

וספרתם לכם וגו' (ויקרא כג, טו) הנה ענין הספירה הוא כדי לטהרנו מקליפתנו ומטומאותינו להפשיט עצמנו מכל תאות הגשמיות והחומריות ולזכך את החומר להיות רוחני. וזהו וספרתם מלשון ספיר ויהלום להאיר את הלכם על מנת לזכך ולטהר את החומר.

הספירה הם ימי טהרה כמ"ש בזה"ק. ובכל מקום טהרה קודם לקדושה כמ"ש טהרה מביאה לידי קדושה כמ"ש וטהרו וקדשו. אמנם ביציאת מצרים בא קדושה מלמעלה קודם שנטהרו נפשות בני ישראל וזה השנוי בפסח שלא בהדרגה שנפתח להם חירות משער הגן עלמא דחירא וקבלו קדושה לפי שעה ולכן צריכים אח"כ לטהר המ"ט שערים בימי הספירה...

ג' הערות בספירת העומר א. יצירת הקשר בן פסח לשבועות בלי קביעה דירחא דחודש אייר וסיון. ב-ג מוזכרים את התחלת ספירת העומר למחרת יום א' דפסח וקובעים את חג השבועות למחרת גמר ספירת העומר ככתוב בתורה עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמשים יום. הלא אם המטרה לספור מ"ט יום היו יכולים להתחיל ביום א' בפסח ולקבוע את חג השבועות ליום מ"ט דספירה. אלא יום א' דפסח קובע את מחשבת קבלת התורה, ספירת העומר קובע את הדבור על קבלת התורה וחג השבועות קובע את המעשה שעליו אמרו בני ישראל נעשה ונשמע.

אמרו חז"ל שכ"ד תלמידי ר"ע מתו בימי הספירה משום שלא נהגו כבוד זה לזה. ידועה השאלה מה גודל חמאם של תלמידי ר"ע שנתחייבו מיתה? באבות דרבי נתן מובא שהיה תלמיד חולה וחבריו לא באו לבקרו, ורק ר"ע הלך לבקרו ועל זה נענשו. לכאורה השאלה חוזרת האם משום כך נתחייבו מיתה? התירוץ ע"פ הנאמר בספרי הארז"ל שכ"ד אלף תלמידי ר"ע אמורים היו לתקן חמא הריגת אנשי שכם וחמא זמרי ודרך התיקון היה עי"ז שיהפכו את האחדות שבאותם חמאים לאחדות דקדושה. וכשהיה חסר באחדות בזה שלא הרגישו בהעדר חבר אחד בבית המדרש פגמו בעיקר תיקונם, ולכן פגעה בהם מדת הדין. להעירו שימים אלו מסוגלים ביותר להתכללות ולאחדות.

מצות ספירת העומר הגם שאנו סופרים כלילה וזוהי מצוותה מ"מ כדי שהחשבון יהא שלם - וחושבנא לא איתאביד מיניה אסור לנו להסיח דעת מהחשבון במשך כל היום ורק עי"כ זוכים להחזיק חשבון. עוד מומלץ בימי הספירה לתת את הדעת בכל עת שנפגש עם שבעת המדות חג"ת נהי"ם כמו באמירת לך ה' הגדולה והגבורה וכו' שיש בה ז' המדות, וככל שירבה בזכירה השפעתו תגדל בהתאם...

שבע שבתות תמימות (ויקרא כג, טו) כדי שיהיה תמימות יצטרך קודם בעצמו להיות תמים כמו שנאמר (דברים יג, יג) תמים תהיה עם ה' אלקיך.

ימי הספירה נזכרים תוך המועדות שהמה ימים טובים כמו חוה"מ שיש קדושה לפנייהם ולאחריהם מיציאת מצרים עד קבלת התורה, וכל השנה תלוי באלה הימים כמו שגידול כל התבואה בימים אלו כך חיות האדם מתגלה עתה כי הכל רק רמז אל הנהגה הפנימיות.

(שפת אמת)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

503 ב

האשכ שחת הרא"ש זיע"א פרשת ויגש תפלה ה'אבא לזכור ע"ה א.א.

יסובניי" שהוא הגורם לכל הגלות. שהרי אם לא היה "עון עקבי יסובניי" לא היה עקבתא דמשיחא ולא היו צדיכים להגיע ליסורים של עקבתא דמשיחא. לולי העוונות הללו כבר דוד המלך בעצמו היה משיח. ומי גרם את ה"עקבתא דמשיחא", "עון עקביי" של דוד המלך, ולכן הוא ביקש על זה "רק לשטף מים רבים אליו לא יגיעו". בכל דור יש את השלימות של כלל ישראל - יהודה וישראל. כולם קיימים בעולם. ועכשיו יש כזה קיבוץ גלויות שכל השבטים נמצאים פה, אפילו אם נשאר מהם רק איזה יחידים - הם נמצאים. והם משלימים להגיע אל השלימות של כלל ישראל שכל הגלגולים יהיו מתוקנים עד חטא עץ הדעת. ולכן עכשיו אם אנו נחזיק ביחד נוכל לבוא אל התיקון השלם.

ואין הדבר רחוק כל כך. כי מהו משיח - היסח הדעת. ומהו היסח הדעת? האדם בעולם הזה כמהלך על חבל דק, פעם מתכופף לכאן ופעם לכאן. וכשהוא עומד באמצע וצריך להתכופף, באופן הכי טבעי הנטיה לשמאל יותר מלימין, והוא מתכופף לשמאל. כל ההבדל בין שמאל וימין היא היסח הדעת, ולכן כאשר הוא עומד ישר - זהו משיח, כי אז הגוף של האדם נהיה שלימות. אלא מה, הכיפוף הזה הוא לותר על העקשנות, ובגלל שהוא קשה עורף ועקשן כבר אין לו היסח הדעת. אך כאשר הוא עמד ישר ולא נכנע אל השמאל זהו היסח הדעת, וזהו משיח - להתכופף. זו

שורש התיקון הזה הוא ע"י מה שתיקן דוד המלך את הבחירה במעשה של בת שבע, שאמר "חטאתי לה", דהיינו שמכיר שהוא חי בסכנה. לעומת מה שאמר קודם החטא "בחנני ונסני", דהיינו: רבש"ע אפשר לנסות אותי אני לא בסכנה, אני כבר זיכתי את הגוף שלי והגעתי לשלימות הגוף. והוא באמת הגיע לזה, כמו שנאמר "מצאתי דוד עבדי". אבל הרבש"ע אמר לו ששלימות הגוף צריך להביא לשלימות הנפש. אין לו חפץ בשלימות הגוף לבד שהגוף נהיה כמלאך כמו שהיה אדם הראשון קודם הבחירה. שלימות הגוף מוכרח להיות עם שלימות הנפש. במה שאדם יכול להשיג בבחירה, כזו שלימות הנפש אדם יכול להשיג כמו שהיה הגוף לפני חטא עץ הדעת, בגלל שהגוף הוא נפש.

אנו כולנו נשמות ערטילאיות, ועכשיו הוא הזמן של עקבתא דמשיחא. צריך להאמין בזה מכיון שיש עכשיו קיבוץ גלויות לא טבעי מכל העולם. אף פעם לא היה בארץ ישראל כזה קיבוץ גלויות כמו בדור הזה. כל השבטים באים לכאן, מכיון שעבוד השלימות של משיח מוכרח שיהיו כאן כל השבטים, ולכן אפילו אם נשאר מהם רק שמץ מה. הוא בא לכאן. והדבר מוכרח בכדי להשלים את התיקון של עקבתא דמשיחא ולהביא אותנו לשלימות. ועל זה הקדים דוד המלך לבקש "רק לשטף מים רבים אליו לא יגיעו", בבקשה זו הוא התכוון על עקבתא דמשיחא, על ה"עון עקבי

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

503 א

מעלה את הניצוץ כמו שהוא מעלה אותו בזה שהוא רוצה לשמוע את מה שאומר לו החבר, ומכניע את עצמו, ואומר "אני כן אשמע מה שהחבר אומר". אמנם בוערת בו אש, אבל הוא בוער על עצמו. כשאדם בוער מעבודה הוא בוער לרצות לשמוע מה שהשני מדבר, והוא שומע שהשני דיבר טוב, וממילא הבעירה נכבית מאליה והוא מקשיב לדברי החבר. ואז מהשמאל נהיה א-ל. וכשנהיה א-ל מתעלה הניצוץ של הנשמה הערטילאית.

היהודי הזה, בזה שעמד בנסיון, הוא גורם שאלפי נשמות ערטילאיות יתעלו. בנשימה הזו שהוא עמד ורצה לשמוע את החבר בשעת הנסיון שלו, ולא תירץ את עצמו. בזמן כזה כאשר האש בוערת בו, הקליפה נותנת לו הנאה וגשמעק שאין כמוה לתרץ את עצמו למה הוא לא יכול לשמוע. הוא לא אומר "אני לא רוצה לשמוע", "אני לא יכול לסבול אותך". הוא עומד לפני השני ורוצה לתרץ את עצמו, ואז משקר: אין לי זמן, מחכים לי בבית, יש לי את הילדים, השארתי את הגז דולק. הוא עונה עשרים אלף תירוצים בכדי לגרש את הסיבה. אבל אם הוא עומד, ועובד על עצמו, ורואה שהכל רק תירוצים - "אם ראית גנב ותיירץ עמו" - לכל גנב יש תירוץ שהוא מתרץ את עצמו - והוא מתאפק, אזי הוא מעלה את הניצוץ שלו מחטא עץ הדעת שנהיה נשמה ערטילאית, והוא מגיע אל השלימות.

הכוונה היסוד הדעת. ועכשיו יש פה כזה קיבוץ גלויות שכמותו לא היה בשום דור. אינני יודע אם בזמן הבית היה קיבוץ כזה, אולי עולי הרגל הגיעו מכל המדינות, אבל כזה קיבוץ גלויות לא היה בשום דור. הרי היו דורות שלא כולם עלו. וכאן יש את כל הסוגים, כל היהודים משבטי י-ה נמצאים כאן. נמצא שדוד המלך עומד בבחינה של עקבתא דמשיחא, דהיינו שכל הניצוצות של הנשמות הערטילאיות הם כבר במציאות של שלימות, רק מה, צריך להתכופף, לותר על העקשנות, לא להיות עקשן, ולחיות במציאות של "וחטאתי נגדי תמיד".

מה נקרא לחיות בבחינה של "וחטאתי נגדי תמיד". כאשר האדם האדם שומע את החבר מדבר דיבורים, והדברים כואבים לו, הוא לא יכול לסבול אותו באופן נורא, זה בוער בו כמו אש, הוא היה מוכן להרוג אותו במקום. למרות שהחבר לא מדבר אליו שום דברי מוסר, הוא לא מסכים. מה הוא מדבר אלי, שידבר רק טוב. ובעת כזאת הוא צריך לדעת שבדיבורים הללו שם מונח הניצוץ של הנשמה ערטילאית. ככה הוא צריך בשביל להעלות אותו. כשהוא עומד בנשימה הזו, וכופה את עצמו, והוא מתעקש ושומע את הדברים, זה נותן לו דקירה הגונה, אבל שומע שהלה מדבר נכון, אז הוא העלה את הניצוץ של הנשמה ערטילאית. כמה צריך לעבוד בשביל זה. ולעומת זאת הוא יכול ללמוד, ויכול להתפלל, ולתת צדקה, ויכול להיות ער בלילות, וללכת למקוה, ובכל אלו הוא לא

תספרו חמישים יום (ויקרא כג, טז) לכאורה קשה הא אינו סופר רק מ"ט יום למה כתב חמישים יום, אך הענין שעיקר הספירה לשוב בתשובה ולתקן המדות, ובאמת לא יוכל האדם לקדש ולטהר את עצמו כפי הראוי אך הבוב"ה חפץ חסד וצוה על האדם לעשות בכל יכולתו תשובה רק שידע האדם זאת בעצמו שלא השלים חקו ועדיין לא יצא ידי חובתו ובלב נשבר ונדכה יפנה לרחמי שמים לסיוע דלעילא שהקב"ה ישלים מה שלא יכול הוא. לזה רומזים ימי הספירה שהם כנגד חמישים שערי בינה אך אנו נצמזמנו לספור רק מ"ט שהוא השער הניתן להשיג ותו לא. ורק השי"ת ישלים להאיר אור הקדושה וכו'. (דברי יחזקאל)

שבע שבתות תמימות (ויקרא כג, טז) צ"ב למה נקראו על שם השבתות? רק שבת הוא מנוחה ותכלית ימי השבוע וצריך לברר כל מדה בשלימות ואז הוא שבת ומנוחה למדה ההיא. וכן הוא בכל ז' שבתות, עכ"ד חדושי הרי"ם, וביאור הדברים כי בכל מדה יש כמה מדרגות שפעמים מתעלה ע"י המדה ופעמים היא בקמנות. ויש עליות וירידות דכל מדה ואח"כ נעשה השלימות והיא שבת ומנוחה בתקון כל פרטי המדה הנ"ל.

ארו"ל (ויק"ד כח, ג) תני רבי חייא - שבע שבתות תמימות תהיינה וכו' אימתי הן תמימות? בזמן שישאל עושין רצונו של מקום. עכ"ל וקשה מה התמימות הזאת של הימים שייכת אל עשיית רצונו של מקום? אולי יש להסביר דהרי ידוע שבני ישראל זכו לקבלת התורה לאחר חמישים ימי התעלות ויציאה משער טומאה וכניסה לעשר קדושה יותר עליון, והנה אם ח"ו יפסידו יום אחד בהתעלות מתוך המ"ט יום לא היו מגיעים לשלמות הזכיה של קבלת התורה ביום החמישים. וזה מה שאחז"ל שהאפשרות להיות תמימות בימים קשור לתמימות בעושיין רצונו של מקום.

מובא בספרי קבלה שהסדר בימי הספירה להגיע מחסד שבחסד למלכות שבמלכות. ובעצם גם בחדש אלול ר"ה ויוכ"פ עיקר הסדור הוא תקון המלכות. אמנם ימי הרצון של ר"ה ויוכ"פ נקבעו אחר חטא העגל ואילו ספירת העומר סידורה התחילה לפני חטא העגל. נמצא שספירת העומר מחזירים את התקון להיותו קודם החטא ובהתקדשות הגוף ביתר שאת וזכה לעורר התרגשות החסד והאהבה על הפועל והמעשה ממש.

זכרתי לך חסד נעורייך (ירמיהו ב, ב) זה היה באלו הימים עד שקבלו בני ישראל התורה. כי הרי אח"כ חטאו, ימי הספירה היו קודם החטא שהחטא היה אחרי קבלת התורה ואף שקלקלו עכ"ז נשאר לעולם משהו מקודם החטא ועי"ז נמשך כח על להבא שיכולין לאחוז תמיד באלו הימים כמש"כ הארז"ל כל עיקר חיותו וכח שיש באדם בכל שבועים שנות חייו הוא רק מאלו הימים מימי הנעורים שלא מעם מעם חטא שנאמר וזכרתי לך חסד נעורייך. כל איש ישראל אף שח"ו קלקל לא יאש עצמו כי ביכולתו לעורר המשהו שנשאר קודם החטא ואיתא בזה"ק כששומרים ימי הספירה כראוי אין צריכים להדינים בר"ה וביוהכ"פ כי ישראל נכנסו אז לשער הבינה...

ובקוצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך וגו' (ויקרא כג, כב) מדוע חזר הכתוב על מצות פאה אחר שנשנתה כבר בפרשת קדושים. אלא בא ללמדנו שגם לאחר שהביא ממנה עומר ושתי הלחם מכל מקום חייבים להניח פאה כי אני אלקיכם ואני המצוה, להוכיח כי לה' הארץ ומלואה. (רבי איצלה מוולוז'ין)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים

☎ 02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477

ת.ד. 5080 ירושלים 91050

לעילוי נשמת

מרת חיה רבקה דבורה ב"ר אהרן ע"ה נלב"ע כ"ח ניסן
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע